WOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, dnia 22 grudnia 2016 r.

K-1.431.1.1.2016.4.ŁB

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	1. Prawidłowość wydatkowania i rozliczenia dotacji otrzymanej w 2015 r. na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w dziale 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80101, 80110, 80132 i 80150 § 2010 z przeznaczeniem na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe. 2. Prawidłowość wydatkowania i rozliczenia dotacji otrzymanej w 2015 r. na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w dziale 852 Pomoc społeczna, rozdział 85 212 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, przeznaczonej na świadczenia z funduszu alimentacyjnego. 3. Prawidłowość wydatkowania i rozliczenia dotacji celowej otrzymanej w 2015 r. na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w dziale 852 Pomoc społeczna, rozdział 85 203 Ośrodki wsparcia - Środowiskowe Domy Samopomocy oraz prawidłowość odprowadzania dochodów budżetu państwa związanych z realizacją ww. zadań.
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Nazwa i adres organu kontrolowanego	Wójt Gminy Manowo, z siedzibą: 76-015 Manowo 40
Osoba pełniąca funkcję Wójta w okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli	Pan Roman Kłosowski
Okres objęty kontrolą	2015 r.
Kontrolujący	– Tomasz Kowalczuk – starszy inspektor wojewódzki (kierownik zespołu kontrolującego), – Małgorzata Konarska – inspektor wojewódzki, – Aleksandra Komincz – inspektor wojewódzki. z Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie.
Nr upoważnienia	Upoważnienie nr 1.1/1/16 z dnia 09 sierpnia 2016 r.
Podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli	– art. 6 ust. 4 pkt 3 i 4, art. 16 ust. 1-3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r., Nr 185, poz. 1092) – art. 175 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.)

2. Rozliczenie zadania przez Szkołę Podstawową w Boninie

Kontrolujący poddali szczegółowej analizie rozliczenie zadania w Szkole Podstawowej w Boninie, 76-009 Bonin 2.

Szkoła złożyła informację niezbędną dla ustalenia wysokości dotacji celowej z budżetu państwa w 2015 r. na wyposażenie szkoły w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe w dniu 08 maja 2015 r. Informacja została sporządzona zgodnie z załącznikiem nr 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 07 lipca 2014 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 902 ze zm.). Szkoła wykazała w informacji kwotę dotacji niezbędną na zakup podręczników i materiałów ćwiczeniowych w wysokości 11 939,69 zł. Aktualizację informacji przedłożono w dniu 25 sierpnia 2015 r., tj. w terminie określonym w art. 22af ust. 5 ustawy z dnia 07 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.). W aktualizacji wykazano kwotę dotacji w wysokości 12 013,94 zł.

(dowód: akta kontroli str. 59 i 69)

Szczegółowe zestawienie danych, na podstawie których Szkoła ustaliła kwotę dotacji celowej przedstawia poniższa tabela.

Szkoła Podstawowa w Boninie	**Klasa I**		**Klasa II**		**Klasa IV**	
	wniosek przed aktualizacją	wniosek po aktualizacji	wniosek przed aktualizacją	wniosek po aktualizacji	wniosek przed aktualizacją	wniosek po aktualizacji
Prognozowana liczba uczniów	48	49	48	48	28	28
Prognozowana liczba uczniów powiększona o oddziały	50	51	50	50	29	29
Podręczniki do j. obcego	1 237,50	1 262,25	1 237,50	1 237,50	-	-
Podręczniki lub materiały edukacyjne	-	-	-	-	4 019,69	4 019,69
Materiały ćwiczeniowe	2 376,00	2 425,50	2 376,00	2 376,00	693,00	693,00
Razem wniosek przed aktualizacją: **11 939,69**	**3 613,50**	x	**3 613,50**	x	**4 712,69**	x
Razem wniosek po aktualizacji: **12 013,94**	x	**3 687,75**	x	**3 613,50**	x	**4 712,69**

W wyniku aktualizacji informacji wykazana przez Szkołę wysokość dotacji celowej wzrosła

osobę prognozowanej liczby uczniów w klasie I. Kontrolujący poddali weryfikacji dokumenty przedłożone przez Szkołę, na podstawie których sporządzano informację. Dane o liczbie uczniów ujęte w informacji oraz jej aktualizacji znajdują potwierdzenie w wykazach uczniów dotyczących zapisów do szkoły na rok szkolny 2015/2016.

(dowód: akta kontroli od str. 111 do 117)

W Szkole wprowadzono od 01 września 2015 r. Regulamin wypożyczania darmowych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w którym określono m.in., że „Biblioteka nieodpłatnie: wypożycza uczniom podręczniki lub materiały edukacyjne mające postać papierową, przekazuje uczniom bez obowiązku zwrotu do biblioteki, materiały ćwiczeniowe." Ponadto Regulamin wskazuje, że „W przypadku uszkodzenia, zniszczenia lub niezwrócenia podręcznika lub materiału edukacyjnego w terminie wskazanym przez wychowawcę klasy, po dwukrotnym pisemnym wezwaniu do zwrotu, rodzice / prawni opiekunowie są zobowiązani do zwrotu kosztów zakupu nowego podręcznika."

Pani Zofia Kozłowska Dyrektor Szkoły Podstawowej w Boninie przedłożyła pisemną informację, że: *„(...) nie został zniszczony żaden podręcznik zakupiony z dotacji na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe z roku 2015/2016. Wszystkie podręczniki są przygotowane dla kolejnych uczniów w roku szkolnym 2016/2017."*

(dowód: akta kontroli od str. 118 do 121)

Z przedłożonej ewidencji księgowej wynika, że Szkoła poniosła wydatki na zakup podręczników i materiałów ćwiczeniowych w łącznej kwocie 12 013,65 zł, tj. o 0,29 zł mniej od kwoty wnioskowanej dotacji.

Klasa	Plan i wykorzystanie środków z dotacji	Podręczniki do j. obcego	Podręczniki lub materiały edukacyjne	Materiały ćwiczeniowe	**Suma**
I	Wniosek po aktualizacji	1 262,25	x	2 425,50	3 687,75
	Wydatki z dotacji	1 262,25		2 425,50	3 687,75
	Różnica	0,00		0,00	0,00
II	Wniosek po aktualizacji	1 237,50	x	2 376,00	3 613,50
	Wydatki z dotacji	1 237,50		2 376,00	3 613,50
	Różnica	0,00		0,00	0,00
IV	Wniosek po aktualizacji	x	4 019,69	693,00	4 712,69
	Wydatki z dotacji		4 019,40	693,00	4 712,40
	Różnica		-0,29	0,00	-0,29
Razem	Wniosek po aktualizacji	2 499,75	4 019,69	5 494,50	**12 013,94**
	Wydatki z dotacji	2 499,75	4 019,40	5 494,50	**12 013,65**
	Różnica	0,00	-0,29	0,00	**-0,29**

Szkoła nie przekroczyła limitów określonych w art. 22ae ust. 5 ustawie o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.). Ponadto kontrolujący ustalili, że zakupiono podręczniki i materiały ćwiczeniowe we wnioskowanej ilości. Faktury potwierdzające poniesienie wydatku z dotacji zawierają stosowny opis z jakiego źródła pokryto wydatek. Ponadto zawierają dekretację, są sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez kierownika Jednostki.

Poza wydatkami poniesionymi na zakup podręczników i materiałów ćwiczeniowych Szkoła wykazała wydatki związane z obsługą realizacji zadania w łącznej kwocie 120,13 zł.

(dowód: akta kontroli od str. 122 do 149)

W dniu 12 stycznia 2016 r. Szkoła przedłożyła rozliczenie wykorzystania dotacji celowej otrzymanej w 2015 r. na formularzu stanowiącym załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 07 lipca 2014 r. (Dz.U. z 2014 r., poz. 902 ze zm.). Dane wykazane w rozliczeniu są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz pozostałą dokumentacją finansowo-księgową.

Szkoła Podstawowa w Boninie ze środków otrzymanych z dotacji w kwocie ogółem 12 134,06 zł wydatkowała:

- 12 013,65 zł na podręczniki oraz materiały ćwiczeniowe,
- 120,13 zł na obsługę realizacji zadania.

Z przedłożonej kontrolującym dokumentacji wynika, że Szkoła zwróciła na rachunek Urzędu Gminy w Manowie w dniu 19 stycznia 2016 r. kwotę niewykorzystanej dotacji w wysokości 0,28 zł. Różnica w wysokości 0,01 zł pomiędzy kwotą dokonanego zwrotu, a kwotą niewykorzystanej dotacji w części przeznaczonej na zakup podręczników wynika z przyjętych zaokrągleń dotyczących środków na obsługę zadania. W rozliczeniu ogółem Gmina dokonała zwrotu niewykorzystanej dotacji w pełnej kwocie.

(dowód: akta kontroli od str. 155 do 157)

3. Rozliczenie dotacji przez Gminę

Jednostka w dniu 13 stycznia 2016 r. sporządziła rozliczenie wykorzystania dotacji celowej przyznanej na 2015 r. na wyposażenie szkół podstawowych, gimnazjów i szkół artystycznych w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe zgodnie ze wzorem zawartym w załączniku nr 9 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 07 lipca 2014 r. (Dz.U. z 2014 r., poz. 902 ze zm.). Kontrolujący zweryfikowali dane wykazane w rozliczeniu w oparciu o ewidencję księgową oraz pozostałe dokumenty finansowe. W rozliczeniu dotacji sporządzonym przez Gminę nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wykorzystanie dotacji z podziałem na zakup podręczników i materiałów ćwiczeniowych oraz na obsługę zadania przedstawia tabela:

Klasyfikacja budżetowa	Szkoła	Otrzymana kwota dotacji	Zakup podręczników i materiałów ćwiczeniowych	Wykazane koszty obsługi	Udział % kosztów (5/4)
1	2	3	4	5	6
85101	SP Bonin	12 134,06	12 013,65	120,13	1,00%
	SP Rosnowo	10 834,27	10 726,65	107,27	1,00%
85110	Gimnazjum Manowo	13 974,63	13 290,75	132,91	1,00%
RAZEM		**36 942,96**	**36 031,05**	**360,31**	**1,00%**

Na zakup podręczników i materiałów ćwiczeniowych przeznaczono środki z dotacji w kwocie 36 031,05 zł. Na obsługę zadania przeznaczono kwotę 360,31 zł, co stanowi 1% dotacji wykorzystanej na zakup podręczników i materiałów ćwiczeniowych i jest zgodne z art. 22ae ust. 15 ustawy z dnia 07 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.). Środki na obsługę Urząd Gminy w Manowie przekazał do poszczególnych szkół.

Gmina wykorzystała środki z dotacji w kwocie ogółem 36 391,36 zł (zakup podręczników + obsługa zadania). Niewykorzystane środki z dotacji według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosły ogółem 551,60 zł. W poniższej tabeli przedstawiono dane w zakresie niewykorzystanych środków z dotacji.

Rozdział	Szkoła	Otrzymana kwota dotacji	Wykorzystana dotacja	Zwrot niewykorzystanej części dotacji	Data zwrotu	
					przez szkołę	przez Gminę
85101	SP Bonin	12 134,06	12 133,78	0,28	19-01-2016	20-01-2016
	SP Rosnowo	10 834,27	10 833,92	0,35	19-01-2016	20-01-2016
85110	Gimnazjum Manowo	13 974,63	13 423,66	550,97	19-01-2016	20-01-2016
RAZEM		**36 942,96**	**36 391,36**	**551,60**	-	

(dowód: akta kontroli od str. 150 do 163)

Poszczególne szkoły dokonały zwrotu niewykorzystanej części dotacji na rachunek Urzędu Gminy w Manowie w dniu 19 stycznia 2016 r. Natomiast Jednostka zwróciła środki na rachunek dysponenta 20 stycznia 2016 r. tj. w terminie określonym w art. 22af ust. 10 ustawy z dnia 07 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.).

Zwrot niewykorzystanych środków dotacji dotyczył zarówno środków przeznaczonych na zakup podręczników i materiałów ćwiczeniowych oraz środków na obsługę zadania. W tabeli przedstawiono kwotę niewykorzystanych środków z dotacji z podziałem na poszczególne szkoły.

Szkoła	Zwrot niewykorzystanych środków dotacji		
	przeznaczonych na zakup podręczników i materiałów ćwiczeniowych	przeznaczonych na obsługę zadania	razem
SP Bonin	0,28	0,00	0,28
SP Rosnowo	0,35	0,00	0,35
Gimnazjum Manowo	545,52	5,45	550,97
OGÓŁEM	**546,15**	**5,45**	**551,60**

Przyczyną niewykorzystania środków dotacji (545,52 zł) przeznaczonej na zakup podręczników i materiałów ćwiczeniowych w Gimnazjum w Manowie było zmniejszenie liczby uczniów w klasie I. W aktualizacji informacji niezbędnej dla ustalenia wysokości dotacji z dnia 25 sierpnia 2015 r. Dyrektor Gimnazjum wykazał 49 uczniów, natomiast podręczniki i ćwiczenia zakupiono ostatecznie uwzględniając 47 uczniów. Niewykorzystane środki z dotacji przez szkoły podstawowe w Boninie i Rosnowie w kwotach 0,28 zł i 0,35 zł wynikają z zakupienia podręczników i materiałów ćwiczeniowych w kwotach niższych od planowanych.

(dowód: akta kontroli od str. 164 do 174)

4. Zgodność sprawozdania Rb-50 z ewidencją księgową w części dotyczącej rozdziału 80101, 80110 i 80150

Kontrolujący zweryfikowali zgodność sprawozdania Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za 2015 r. (z dnia 04 marca 2016 r.) w części dotyczącej rozdziałów: 80101, 80110 i 80150 z danymi w ewidencji księgowej. W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono rozbieżności pomiędzy sprawozdaniem a ewidencją księgową (szczegółowy opis nieprawidłowości w podsumowaniu obszaru).

(dowód: akta kontroli od str. 175 do 187)

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

Ad 4. Zgodność sprawozdania Rb-50 z ewidencją księgową w części dotyczącej rozdziału 80101, 80110 i 80150

W wyniku analizy sprawozdania Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za 2015 r. (z dnia 04 marca 2016 r.) stwierdzono, że dane o wydatkach z dotacji w ramach rozdziału 80101 Szkoły Podstawowe i 80110 Gimnazja są niezgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Rozdział	Paragraf	Wykonanie dotacji		
		Sprawozdanie Rb-50	Ewidencja księgowa	Różnica
80101	326	22 967,70	22 740,30	227,40
	421	-	227,40	227,40
80110	326	13 301,64	13 290,75	10,89
	421	122,02	132,91	10,89
Razem				**476,58**

(dowód: akta kontroli od str. 175 do 186)

Ogółem kwota rozbieżności pomiędzy rocznym sprawozdaniem Rb-50 o wydatkach (w części dotyczącej środków dotacji na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe), a ewidencją księgową wyniosła ogółem **476,58 zł**. Pani Bożena Tomaszewska Skarbnik Gminy Manowo udzieliła następującej informacji o przyczynie stwierdzonej nieprawidłowości: *„W wyniku analizy sprawozdania RB-50 w rozdz. 80101 – szkoły podstawowe ustalono, że otrzymana dotacja w kwocie 22 968,33 zł rozliczona została prawidłowo (wydatkowano kwotę 22 967,70 zł i dokonano zwrotu niewykorzystanych środków w kwocie 0,63 zł). Z zapisów w systemie FK wynika, że wydatkowana kwota dotacji została zaksięgowana na §-326 w kwocie 22 740,30 zł i na §-421 dotyczący kosztów obsługi w kwocie 227,40 zł. Natomiast w sprawozdaniu RB-50 pomyłkowo naniesiono całą wydatkowaną kwotę bez rozbicia na w/w paragrafy. W sprawozdaniu RB-50 w rozdziale 80110-gimnazja pomyłkowo wykazano po stronie wykonania §326 w kwocie 13 301,64 zł i §421 w kwocie 122,02 zł, a powinno być §326-kwota13 290,75 i §421 w kwocie 132,91. Łączna kwota wydatkowanej dotacji w kwocie 13 423,66 zł jest prawidłowo rozliczona."*

Powyższe działanie jest niezgodne z § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 119 ze zm.) zgodnie z którym: „Kierownicy jednostek i naczelnicy urzędów skarbowych są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi

z ewidencji księgowej."

W myśl art. 18 pkt. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. 2005 nr 14 poz. 114) „Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niesporządzenie lub nieprzekazanie w terminie sprawozdania z wykonania procesów gromadzenia środków publicznych i ich rozdysponowania albo wykazanie w tym sprawozdaniu danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej." Mając na uwadze, że łączna kwota rozbieżności pomiędzy sprawozdaniem Rb-50 o wydatkach (w części dotyczącej środków dotacji na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe), a ewidencją księgową wyniosła 476,58 zł i nie przekracza kwoty minimalnej określonej w art. 26 ust. 3 Ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 168 j.t.) czyn ten nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

Skutkiem stwierdzonej nieprawidłowości było przekazanie przez Jednostkę błędnych informacji o wydatkach poniesionych z dotacji na wyposażenie szkół w podręczniki i materiały ćwiczeniowe dla odbiorców sporządzonego sprawozdania budżetowego.

(dowód: akta kontroli str. 187)

Ocena obszaru kontroli	Prawidłowość wydatkowania i rozliczenia dotacji otrzymanej w 2015 r. na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w dziale 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80101, 80110, 80132 i 80150 § 2010 z przeznaczeniem na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

Obszar Nr 2: Prawidłowość wydatkowania i rozliczenia dotacji otrzymanej w 2015 r. na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w dziale 852 Pomoc społeczna, rozdział 85 212 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, przeznaczonej na świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Podstawa prawna	– Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 z późn. zm.), Tekst jednolity ustawy od dnia 15 maja 2015 r. (Dz.U z 2015 r. poz. 859), – Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz wzorów wniosku, zaświadczeń i oświadczeń o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 123, poz. 836 z późn. zm.), – Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdań z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U.

	z 2011 r., Nr 288, poz. 1694).
Osoba udzielająca wyjaśnień w trakcie kontroli	Pan Roman Kłosowski – Wójt Gminy Manowo Pani Genowefa Pelikan – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Manowie

Ustalenia kontroli:

„Zgodnie z art. 31. ust. 1, ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 z późn. zm.), przyznawanie i wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych jest zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej finansowanym w formie dotacji celowej z budżetu państwa".

1. Udzielenie dotacji i przekazanie do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Gmina Manowo otrzymała w 2015 r. dotację na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w dziale 852 Pomoc społeczna, rozdział 85 212 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego w kwocie **1 694 000,00 zł**.

Zgodnie z Zarządzeniem Wojewody Zachodniopomorskiego Nr 64/2015 z dnia 13 lutego 2015 r. w sprawie planu dochodów i wydatków budżetu Wojewody Zachodniopomorskiego za 2015 r. Gminie Manowo przyznano dotację w rozdziale 85212 w kwocie ogółem **1 527 000,00 zł.** W trakcie roku budżetowego dokonano zwiększeń w planie o kwotę ogółem **167 000,00 zł.** Na zwiększenia w planie wpływ miały:

- zwiększenie wydatków budżetowych z rezerwy celowej budżetu państwa w poz. 34 (Zarządzenie Wojewody Zachodniopomorskiego Nr 660/2015 z dnia 14 października 2015 r.) zwiększenie dotacji w kwocie 130 000,00 zł,
- zwiększenie wydatków budżetowych z rezerwy celowej budżetu państwa w poz. 34 (Zarządzenie Wojewody Zachodniopomorskiego Nr 808/2015 z dnia 13 listopada 2015 r.) zwiększanie dotacji w kwocie 12 000,00 zł,
- zwiększenie wydatków budżetowych z rezerwy celowej budżetu państwa w poz. 34 (Zarządzenie Wojewody Zachodniopomorskiego Nr 868/2015 z dnia 08 grudnia 2015 r.) zwiększenie dotacji w kwocie 25 000,00 zł.

Plan po zmianach stanowił kwotę **1 694 000,00 zł**. Wykonanie planu w ramach przyznanych środków dotacji wyniosło: **1 680 611,94 zł** (tj. 99,21 % planu).

(dowód: akta kontroli od str. 188 do 201)

Kontrolujący zweryfikowali terminy przekazywania poszczególnych transz dotacji przez Urząd Gminy do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Manowie. Gmina przekazywała do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej środki z dotacji wraz ze środkami własnymi (tj. bez wyodrębnienia tych środków w ewidencji księgowej). Mając powyższe na uwadze daty przekazania dotacji przez Urząd Gminy do GOPS ustalono na podstawie terminów przekazywania środków ogółem (tj. z dotacji i własnych) począwszy od daty wpływu poszczególnych transz dotacji do Urzędu Gminy.

Data przekazania dotacji do Gminy	Kwota przekazanej dotacji	Data przekazania dotacji do GOPS	Kwota przekazanej dotacji	Liczba dni pomiędzy wpływem dotacji do Gminy a przekazaniem do GOPS	Różnica w przekazanych kwotach
2015-01-07	127 250,00	2015-01-09	50 000,00	2	-77 250,00
		2015-01-15	77 250,00	8	0,00
2015-02-03	127 250,00	2015-02-03	30 000,00	0	-97 250,00
		2015-02-09	50 000,00	6	-47 250,00
		2015-02-17	47 250,00	14	0,00
2015-02-18	20 000,00	2015-02-24	20 000,00	6	0,00
2015-03-03	127 250,00	2015-03-03	20 000,00	0	-107 250,00
		2015-03-05	20 000,00	2	-87 250,00
		2015-03-18	87 250,00	15	0,00
2015-04-02	150 000,00	2015-04-08	25 000,00	6	-125 000,00
		2015-04-09	6 000,00	7	-119 000,00
		2015-04-13	25 000,00	11	-94 000,00
		2015-04-15	10 000,00	13	-84 000,00
		2015-04-20	50 000,00	18	-34 000,00
		2015-04-21	34 000,00	19	0,00
2015-05-04	150 000,00	2015-05-04	50 000,00	0	-100 000,00
		2015-05-08	4 750,00	4	-95 250,00
		2015-05-15	95 250,00	11	0,00
2015-06-02	138 050,00	2015-06-02	30 000,00	0	-108 050,00
		2015-06-15	60 000,00	13	-48 050,00
		2015-06-19	40 000,00	17	-8 050,00
		2015-06-22	8 050,00	20	0,00
2015-07-02	125 444,00	2015-07-06	20 000,00	4	-105 444,00
		2015-07-15	105 444,00	13	0,00
2015-08-03	136 900,00	2015-08-05	20 000,00	2	-116 900,00
		2015-08-06	100 000,00	3	-16 900,00
		2015-08-17	16 900,00	14	0,00
2015-09-02	168 000,00	2015-09-08	50 000,00	6	-118 000,00
		2015-09-16	100 000,00	14	-18 000,00

		2015-09-17	18 000,00	15	0,00
2015-10-02	168 000,00	2015-10-05	50 000,00	3	-118 000,00
		2015-10-15	118 000,00	13	0,00
2015-11-03	102 722,00	2015-11-05	14 000,00	2	-88 722,00
		2015-11-09	20 000,00	6	-68 722,00
		2015-11-13	68 722,00	10	0,00
2015-12-02	128 134,00	2015-12-08	100 000,00	6	-28 134,00
2015-12-10	25 000,00	2015-12-15	39 745,94	5	-13 388,06
OGÓŁEM	**1 694 000,00**	**x**	**1 680 611,94**	**x**	**-13 388,06**

Liczba dni pomiędzy otrzymaniem przez Urząd Gminy dotacji, a przekazaniem jej do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2015 r. ustalona na podstawie przyjętej metodyki wynosiła od 0 do 20 dni.

(dowód: akta kontroli od str. 202 do 213)

Dotacja wpłynęła na rachunek Gminy w kwocie zgodnej z planem w miesięcznych transzach. Poszczególne transze dotacji w okresie od stycznia do listopada 2015 r. Gmina przekazywała do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Manowie realizującego zadanie w kwotach odpowiadających przyznanym środkom przez Wojewodę Zachodniopomorskiego. Transze dotacji przekazywano w kilku częściach. Natomiast w grudniu 2015 r. Gmina nie przekazała do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej dotacji w rozdziale 85212 § 201 w kwocie 13 388,06 zł. W związku z powyższym kontrolujący zwrócili się z pytaniem o przyczynę przekazania przez Urząd Gminy dotacji w kwocie 1 680 611,94 zł do GOPS w Manowie zamiast kwoty przekazanej przez Urząd Wojewódzki w Szczecinie tj. w wysokości 1 694 000,00 zł. Z informacji przedłożonej przez Panią Zastępcę Skarbnika Gminy wynika, że: *„Odnośnie nieprzekazania w 2015 roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Manowie pełnej kwoty dotacji w wysokości 1 694 000,00 zł tylko 1 680 611,94 zł informuję, że Gmina przekazując dotację nie wskazuje na jakie zadanie konkretnie ma być ona przeznaczona. Szczegółowego podziału dokonuje księgowa w GOPS gdzie rozdziela środki na zadania według potrzeb na realizację poszczególnych zadań. W momencie gdy zadanie zostało w całości zrealizowane i nie było potrzeby przekazania środków Urząd Gminy zwrócił niewykorzystaną dotację do Urzędu Wojewódzkiego w ustawowym terminie."* W wyżej wymienionym zakresie przyjęto wyjaśnienia.

Zgodnie z art. 49 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego Jednostka samorządu terytorialnego wykonująca zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami otrzymuje z budżetu państwa dotacje, które powinny być przekazywane w sposób umożliwiający pełne i terminowe wykonanie zlecanych zadań. **Kontrolujący po przeanalizowaniu terminów przepływu środków z dotacji, zwrócili uwagę, że w kilku przypadkach środki te były przekazywane przez Urząd Gminy do GOPS w terminach powyżej 14 dni (tj. od 15 do 20 dni).** W związku z powyższym zwrócono się z pytaniem o przyczynę zaistniałej sytuacji. Wyjaśnienia udzieliła Pani Zastępca Skarbnika Gminy: *„(...) informuję, że zgodnie*

z art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.) udzielanie dotacji celowych dla jednostek samorządu terytorialnego określają odrębne ustawy. Zgodnie z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 07 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2016 r. poz. 169) przyznawanie i wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych jest zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej finansowanym w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadzi organ właściwy wierzyciela, tj. wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej (art. 12 ust. 1 w zw. z art. 2 ust. 10 ustawy). W związku z tym, że na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy Wójt Gminy Manowo upoważnił Kierownika GOPS w Manowie do prowadzenia w/w postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji, Wójt Gminy Manowo przekazuje do swojej jednostki organizacyjnej, tj. GOPS w Manowie środki z dotacji celowej z budżetu państwa w terminie gwarantującym terminową wypłatę przyznanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Dlatego też dotacja została przekazana do GOPS w dniach 20.04.2015 r., 21.04.2015 r. i 22.06.2015 r. tj. w terminie gwarantującym realizację zadania zleconego gminie z zakresu administracji rządowej." W wyżej wymienionym zakresie przyjęto wyjaśnienia.

(dowód: akta kontroli od str. 214 do 215)

2. Wykorzystanie dotacji w ramach wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Zgodnie z dokumentami przedłożonymi na dzień kontroli przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej za 2015 r., w Gminie Manowo do otrzymywania świadczeń z tytułu funduszu alimentacyjnego w rozdziale 85212 § 2010 było uprawnionych 60 wierzycieli.

Kontrolujący dokonali analizy dokumentów dotyczących 15 wierzycieli w zakresie kompletności złożonego wniosku o przyznanie świadczenia alimentacyjnego, zasadności jego przyznania oraz terminowości i prawidłowości wypłaty należności przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Wyboru wierzycieli do próby, kontrolujący dokonali stosując metodę losową z interwałem. Lista osób uprawnionych do otrzymywania świadczeń alimentacyjnych z funduszu alimentacyjnego w 2015 r. wraz ze wskazaniem wybranej próby została załączona do akt kontroli.

Kompletność złożonego wniosku

W wyniku analizy dokumentacji dotyczącej wybranych losowo akt 15 wierzycieli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie złożonego wniosku oraz kompletności wymaganych dokumentów wymienionych w § 2 ust 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz wzorów wniosku, zaświadczeń i oświadczeń o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 123, poz. 836 z późn. zm.).

(dowód: akta kontroli od str. 216 do 218)

Zasadność przyznania świadczenia i jego wypłata

W celu ustalenia czy świadczenia z funduszu alimentacyjnego zostały przyznane zasadnie i w odpowiedniej wysokości, analizie poddano dokumenty poświadczające wysokość uzyskanego bądź utraconego przez członków rodzin dochodu, złożone przez wierzycieli oświadczenia, dotyczące wysokości uzyskanych dochodów mających wpływ na przyznanie świadczeń w poszczególnych okresach świadczeniowych oraz pozostałe dokumenty które zgodnie z Ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 z późn. zm.) miały wpływ na ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Zweryfikowano również karty wypłat świadczeń alimentacyjnych, wyciągi bankowe oraz ewidencję księgową.

Stwierdzono, że wszystkie wypłacone świadczenia dotyczące badanej przez kontrolujących próby zostały wypłacone zasadnie, w terminach i wysokościach zgodnych z wydanymi decyzjami. Poniżej tabela z wykazem skontrolowanych decyzji.

Nr decyzji	Kompletność dokumentów	Spełnienie kryteriów	Prawidłowość świadczenia	uwagi
GOPS.4031.75.2014	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.48.2015	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.120.2014	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.113.2015	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.68.2014	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.43.2015	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.116.2014	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.117.2015	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.76.2014	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.32.2015	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.47.2015	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.91.2014	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.49.2015	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.64.2014	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.53.2015	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.59.2014	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.40.2015	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.97.2014	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.431.57.2015	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.178.2014	Tak	Tak	Tak	-
GOPS. 4031.58.2015	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.102.2015	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.122.2014	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.76.2015	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.16.2015	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.65.2015	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.82.2014	Tak	Tak	Tak	-

GOPS.4031.46.2015	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.77.2014	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.66.2015	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.73.2014	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.78.2015	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.125.2014	Tak	Tak	Tak	-
GOPS.4031.118.2015	Tak	Tak	Tak	-

(dowód: akta kontroli od str. 219 do 234)

Wypłat świadczeń dokonywano przelewem bankowym na wskazane przez wierzyciela we wniosku o przyznanie świadczenia konto lub gotówką w kasie banku z którym GOPS zawarł umowę o wypłatę tych świadczeń. Kontrolujący zweryfikowali również listy wypłat gotówkowych. W wyniku ich analizy ustalono, że w przypadku kilku osób odbiór gotówki poświadczany jest podpisem innej osoby niż wynika to z decyzji wydanej przez GOPS. W związku z powyższym kontrolujący zadali pytanie o sposób prowadzenia nadzoru nad prawidłowością wypłat gotówkowych z funduszu alimentacyjnego oraz o podjęte przez Jednostkę działania w przypadku stwierdzenia, iż odbioru dokonała inna osoba, niż ta wskazana w decyzji. Na powyższą okoliczność wyjaśnienia udzieliła Pani Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Manowie: *„Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Manowie prowadzi nadzór nad prawidłowością wypłaty świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego poprzez sprawdzanie list wypłat. W przypadku stwierdzenia, że odbioru dokonała inna osoba niż wykazana w decyzji przyznającej świadczenia dokonuje się uzgodnienia z bankiem czy osoba odbierająca świadczenie posiada upoważnienie do odbioru tych świadczeń (są to uzgodnienia pomiędzy bankiem a ośrodkiem w formie ustnej). Bank zapewnia, że w sytuacjach sporadycznych wypłaca gotówkę innej osobie niż wskazana jest na liście za okazaniem upoważnienia do odbioru gotówki oraz aktualnego dowodu osobistego. Upoważnienia odbiera kasjerka i pozostawia w dokumentach banku. Tutejszy ośrodek jest w ciągłym kontakcie z bankiem i w razie sporadycznych wypłat za okazaniem upoważnienia i dowodu osobistego kasjerka kontaktuje się z pracownikiem tutejszego ośrodka w celu uzgodnienia wpłaty innej osobie niż wykazana na liście wypłat. Czasami wymagana jest obecność pracownika ośrodka”*. W wyżej wymienionym zakresie przyjęto wyjaśnienia.

Kontrolujący stwierdzili, że świadczenia alimentacyjne za 2015 r. były przekazywane przez GOPS w Manowie na rzecz wierzycieli zgodnie z terminami i w kwotach określonych w decyzjach o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

(dowód: akta kontroli od str. 235 do 265)

Analizie poddano również dane zawarte w programie merytorycznym do obsługi funduszu alimentacyjnego w części dotyczącej m.in kwoty wypłaconych świadczeń alimentacyjnych oraz wysokości dokonanych potrąceń z tytułu świadczeń nienależnie pobranych. W wygenerowanym przez Jednostkę zestawieniu za okres od stycznia do grudnia 2015 r. wykazano:

– świadczenia z funduszu alimentacyjnego do wypłaty w kwocie: 342 823,33 zł,

– potrącenia w kwocie 165,00 zł.

Kontrolujący ustalili, że zgodnie z zapisami z ewidencji księgowej kwota świadczeń nienależnie pobranych w 2015 r. wyniosła 665,00 zł, (tj. dotyczyła 2 wierzycieli w wysokości 165,00 zł i 500,00 zł). W związku z powyższym zwrócono się z zapytaniem o przyczynę niewykazania potrącenia w kwocie 500,00 zł w ww. zestawieniu. Wyjaśnienia udzieliła Pani Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Manowie: *„W zestawieniu wygenerowanym przez program do obsługi FA z wypłaconych świadczeń są wykazywane tylko nienależnie pobrane świadczenia, które zostały spłacone w wyniku potrącenia z listy wypłat z tytułu dalszej wypłaty świadczenia FA. Kwota 500,00 zł nienależnie pobranego świadczenia jest to kwota, która została spłacona w banku (wpłata własna) przez osobę która pobrała nienależnie świadczenia. W tym przypadku nie było potrącenia z listy wypłat świadczeń z FA, ponieważ osoba ta nie miała dalszej wypłaty świadczenia. Nienależnie pobrane świadczenia niespłacone jak i te spłacone (z tytułu wpłaty własnej jak i potrącenia z listy wypłat) wykazywane są w sprawozdaniu oraz ewidencji nienależnie pobranych świadczeń".* W wyżej wymienionym zakresie przyjęto wyjaśnienia.

(dowód: akta kontroli od str. 266 do 287)

3. Prawidłowość danych wykazanych w Sprawozdaniu z realizacji zadań przewidzianych w Ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów za IV kwartał 2015 r.

Weryfikacji poddano również prawidłowość danych dotyczących wysokości wypłaconych świadczeń alimentacyjnych wykazanych w Sprawozdaniu z realizacji zadań przewidzianych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów sporządzonym za IV kwartał 2015 r. W wyniku porównania danych zawartych w Sprawozdaniu z danymi wygenerowanymi z systemu do obsługi funduszu alimentacyjnego stwierdzono niezgodności pomiędzy wypłatami świadczeń w obrębie poszczególnych kategorii wiekowych tj.:

Wypłacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego z tego na osobę w wieku:	Kwoty wykazane w Sprawozdaniu	Kwoty wykazane w programie do obsługi FA	Różnica
0 - 17 lat	283 468,00	284 478,33	-1 010,33
18 - 24 lata	53 520,00	52 510,00	1 010,00
25 i więcej	6 000,00	6 000,00	0,00
Razem	**342 988,00**	**342 988,33**	-

W związku z powyższym, kontrolujący zwrócili się z pytaniem o przyczynę rozbieżności w danych pomiędzy sprawozdaniami. Z odpowiedzi udzielonej przez Panią Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Manowie wynika, że: *„Rozbieżność o której mowa powyżej występuje, gdyż w trzech przypadkach w momencie ubiegania się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego przez wnioskodawców oraz wydania decyzji przyznającej uprawnionym osoby te były w grupie wiekowej*

0 – 17 lat i tak zostały zaklasyfikowane przez program do obsługi świadczeń z FA do zestawienia świadczeń. W miesiącu, kiedy osoby uprawnione osiągnęły wiek 18 lat to były w tym miesiącu nadal klasyfikowane do grupy wiekowej 0 – 17 lat a dopiero od następnego miesiąca do grupy wiekowej 18 – 24 lata. Natomiast do sprawozdania program do obsługi świadczeń z FA osoby, które w danym miesiącu osiągnęły wiek 18 lat zaklasyfikował do grupy wiekowej 18 – 24 lata." W wyżej wymienionym zakresie przyjęto wyjaśnienia.

Kontrolujący stwierdzili, iż pomimo niezgodności pomiędzy wysokością wypłat kwot z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych grupach wiekowych, kwota ogółem wypłaconych świadczeń jest zgodna z ewidencją księgową.

(dowód: akta kontroli od str. 288 do 305)

4. Koszty obsługi

Kontrolujący sprawdzili zgodność wydatków dotyczących kosztów obsługi zadania poniesionych z dotacji w rozdziale 85 212 wykazanych w Sprawozdaniu z realizacji zadań przewidzianych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, Kwartalnego zbiorczego sprawozdania rzeczowo-finansowego z wykonywania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych oraz Informacji o realizacji w IV kwartale 2015 r. ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów z danymi z ewidencji księgowej. W wyniku analizy stwierdzono, że koszty obsługi zadania wykazane w ww. sprawozdaniach są zgodne z wydatkami wykazanymi w ewidencji księgowej i wynoszą 50 820,00 zł, co stanowi 3% otrzymanej dotacji w rozdziale 85212 i jest zgodne obowiązującymi przepisami.

(dowód: akta kontroli od str. 306 do 327)

5. Rozliczenie dotacji

Gmina Manowo otrzymała w 2015 r. dotację na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w dziale 852 Pomoc społeczna, rozdział 85 212 Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego w kwocie **1 694 000,00 zł**.

Zgodnie z ewidencją księgową w dziale 852, rozdział 85212 Gmina Manowo wykorzystała dotację na to zadanie zlecone w kwocie ogółem 1 680 611,94 zł z czego:

- 1 629 791,94 zł zostało wypłacone świadczeniobiorcom z tytułu świadczeń rodzinnych, świadczeń alimentacyjnych oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego,
- 50 820,00 stanowiło koszty obsługi zadania tj. 3 % kwoty otrzymanej dotacji w rozdziale 85212 i dotyczyło:
  - wynagrodzeń osobowych pracowników w kwocie 45 810,00 zł,
  - zakupu usług pozostałych w kwocie 4 260,00 zł,

- szkoleń pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej w kwocie 750,00 zł.

Poniżej tabela z planem i wykorzystaniem dotacji w 2015 r. przez Gminę Manowo.

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	
852	85212	3110	1 643 180,00	1 629 791,94	Dotacja niewykorzystana do zwrotu
852	85212	4010	45 810,00	45 810,00	
852	85212	4300	4 260,00	4 260,00	
852	85212	4700	750,00	750,00	
Razem			**1 694 000,00**	**1 680 611,94**	**13 388,06**

(dowód: akta kontroli od str. 315 do 327)

W związku z powyższym kwota niewykorzystanej dotacji do zwrotu w 2015 r. wyniosła 13 388,06 zł. Kontrolujący zwrócili uwagę na fakt, iż pomimo, że GOPS w Rozliczeniu dotacji przyznanych gminie na 2015 r. wykazuje zwrot dotacji w kwocie 13 388,06 zł to Jednostka nie posiada dokumentu potwierdzającego tego zwrotu na rachunek Gminy. Natomiast na podstawie analizy dokumentów finansowo – księgowych, stwierdzono, że w dniu 07 stycznia 2016 r. Urząd Gminy w Manowie dokonał zwrotu niewykorzystanej dotacji w rozdziale 85212 § 2010 na rachunek Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w kwocie 13 388,06 zł. W związku z powyższym kontrolujący zwrócili się z pytaniem o przyczynę niedokonania przez GOPS w Manowie zwrotu niewykorzystanej dotacji. Z wyjaśnienia przedłożonego przez Panią Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że: *„Urząd Gminy w Manowie przekazał do GOPS dotacje które nie były znaczone na zadania. W miesiącu grudniu dotacja została przekazana do wysokości potrzeb ośrodka dlatego nie było zwrotu."* W wyżej wymienionym zakresie przyjęto wyjaśnienia.

Poniżej tabela przedstawiająca wydatki poniesione na fundusz alimentacyjny i pozostałe świadczenia w zakresie rozdziału 85212 wraz z kosztami obsługi pokrytymi z dotacji.

Wydatki poniesione na:	Kwota wydatków	Koszty obsługi pokryte z dotacji	Razem
Fundusz alimentacyjny	342 323,33	10 290,00	352 613,33
Świadczenia rodzinne, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne	1 287 468,61	40 530,00	1 327 998,61
Razem	**1 629 791,94**	**50 820,00**	**1 680 611,94**

(dowód: akta kontroli od str. 328 do 331)

6. Zgodność sprawozdania Rb-50 z ewidencją księgową w części dotyczącej rozdziału 85212 W ramach rozdziału 85 212 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, stwierdzono zgodność rocznego sprawozdania Rb – 50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za 2015 r. z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. (dowód: akta kontroli od str. 175 do 186)	
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości/uchybień: W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień.	
Ocena obszaru kontroli	Prawidłowość wydatkowania i rozliczenia dotacji otrzymanej w 2015 r. na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w dziale 852 Pomoc społeczna, rozdział 85 212 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, przeznaczonej na świadczenia z funduszu alimentacyjnego ocenia się **pozytywnie.**
Obszar Nr 3: Prawidłowość wydatkowania i rozliczenia dotacji celowej otrzymanej w 2015 r. na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w dziale 852 Pomoc społeczna, rozdział 85 203 Ośrodki wsparcia - Środowiskowe Domy Samopomocy oraz prawidłowość odprowadzania dochodów budżetu państwa związanych z realizacją ww. zadań.	
Podstawa prawna	– Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163 z późn. zm.), – Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2010 r. Nr 238, poz. 1586 z późn. zm.), – Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375 z późn. zm.).
Osoba udzielająca wyjaśnień w trakcie kontroli	Pani Bożena Tomaszewska – Skarbnik Gminy Manowo Pani Monika Cholewa – Zastępca Skarbnika Gminy Manowo Pani Jadwiga Szejbach – inspektor w Gminie Manowo Pani Ludmiła Kupczyk – Zastępca Dyrektora Pomorskiej Fundacji „Jaś i Małgosia" i Koordynator Środowiskowego Domu Samopomocy

Ustalenia kontroli:

1. **Środowiskowy Dom Samopomocy „Pegaz" w Manowie**

W Gminie Manowo funkcjonuje jeden Środowiskowy Dom Samopomocy „Pegaz" prowadzony przez Pomorską Fundację „Jaś i Małgosia" na podstawie umowy powierzenia realizacji zadania publicznego. Umowa nr PR.Pow.1/2013 została zawarta pomiędzy Gminą Manowo a Fundacją w dniu 18 grudnia 2012 r. W § 2 ust. 1 Umowy określono, że termin realizacji zadania publicznego ustala się od dnia 01 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2017 r.

(dowód: akta kontroli od str. 332 do 339)

Środowiskowy Dom Samopomocy w Manowie jest placówką typu ABC z 23 miejscami przeznaczonymi dla:

- osób przewlekle psychicznie chorych,
- osób upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym, a także osób z lekkim upośledzeniem umysłowym, gdy jednocześnie występują inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne,
- osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej są zaliczane do zaburzeń psychicznych.

Dla Środowiskowego Domu Samopomocy opracowano trzy programy działalności (dla Domu typu A, typu B i typu C), które uwzględniają kompleksowy program wspierająco-rehabilitacyjny oraz metody i formy jego realizacji dla uczestników. Programy zawierają cele i zadania podejmowanych działań rehabilitacyjnych. Kontrolujący zweryfikowali czy Plan pracy z uczestnikami Środowiskowego Domu Samopomocy „Pegaz" w Manowie opracowany na 2015 r. jest zgodny z programami działalności. W Planie pracy określono zadania realizowane w zakresie postępowania wspierająco-aktywizującego, organizacji Domu, jak również termin ich realizacji. Postępowanie wspierająco-aktywizujące to m.in. treningi, zajęcia praktyczne poza siedzibą ŚDS oraz terapia zajęciowa w ramach pięciu pracowni: kulinarnej i gospodarstwa domowego, plastycznej, multimedialnej, bukieciarsko-ogrodniczej i rehabilitacyjnej. Zaplanowane zadania na 2015 r. znajdują odzwierciedlenie w obowiązujących Programach Działalności Domu.

(dowód: akta kontroli od str. 340 do 373

2. Udzielenie dotacji Gminie i przekazanie do Fundacji prowadzącej Środowiskowy Dom Samopomocy w Manowie

Zgodnie z ustawą budżetową na 2015 r. dla Gminy Manowo zaplanowano dotację w rozdziale 85203 Ośrodki wsparcia - Środowiskowe Domy Samopomocy w kwocie ogółem **269 000,00 zł**. W trakcie roku budżetowego dokonano zmian w planie w skutek których kwotę dotacji zwiększono o **55 894,00 zł**. Zmiany wprowadzano następującymi zarządzeniami:

- zarządzeniem Wojewody Zachodniopomorskiego nr 100/2015 z dnia 25 lutego 2015 r. (zwiększenie o kwotę 44 260,00 zł),
- zarządzeniem Wojewody Zachodniopomorskiego nr 589/2015 z dnia 16 września 2015 r. (zwiększenie o kwotę 5 221,00 zł),
- zarządzeniem Wojewody Zachodniopomorskiego nr 810/2015 z dnia 13 listopada 2015 r. (zwiększenie o kwotę 6 413,00 zł).

Plan po zmianach wyniósł **324 894,00 zł**. Dotacja w tej kwocie została przekazana do Urzędu Gminy w Manowie w miesięcznych transzach. Kontrolujący zweryfikowali w jakich terminach Urząd Gminy przekazywał otrzymane transze dotacji do Fundacji prowadzącej Środowiskowy Dom Samopomocy. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela:

Data przekazania dotacji do Gminy	Kwota przekazanej dotacji	Data przekazania dotacji do Fundacji prowadzącej ŚDS	Kwota przekazanej dotacji	Termin przekazania dotacji do Fundacji wynikający z Umowy	Liczba dni po terminie określonym w Umowie	Różnica w przekazanych kwotach
13-01-2015	22 425,00	14-01-2015	22 425,00	30-01-2015	0	0,00
16-02-2015	22 425,00	16-02-2015	22 425,00	29-02-2015	0	0,00
17-03-2015	33 465,00	20-03-2015	33 465,00	30-03-2015	0	0,00
17-04-2015	26 105,00	29-04-2015	26 105,00	30-04-2015	0	0,00
14-05-2015	26 105,00	15-05-2015	26 105,00	30-05-2015	0	0,00
18-06-2015	26 105,00	26-06-2015	26 105,00	30-06-2015	0	0,00
16-07-2015	26 105,00	16-07-2015	26 105,00	30-07-2015	0	0,00
17-08-2015	26 105,00	17-08-2015	26 105,00	30-08-2015	0	0,00
11-09-2015	26 105,00	05-10-2015	26 105,00	30-09-2015	5	0,00
17-09-2015	5 221,00	05-10-2015	5 221,00	30-09-2015	5	0,00
14-10-2015	26 105,00	14-10-2015	26 105,00	30-10-2015	0	0,00
17-11-2015	26 105,00	24-11-2015	26 105,00	30-10-2015	0	0,00
25-11-2015	5 221,00	03-12-2015	5 221,00	30-11-2015	3	0,00
10-12-2015	27 297,00	11-12-2015	27 297,00	15-12-2015	0	0,00
OGÓŁEM	**324 894,00**	x	**324 894,00**	x	x	**0,00**

(dowód: akta kontroli od str. 374 do 382)

Kontrolujący ustalili, że w trzech przypadkach transze dotacji Jednostka przekazała do Fundacji realizującej zadanie niezgodnie z terminami określonymi w Umowie (szczegółowy opis nieprawidłowości w podsumowaniu obszaru – zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości).

3. Weryfikacja liczby osób korzystających z usług Środowiskowego Domu Samopomocy w Manowie

Miesięczne informacje o liczbie uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy przekazywane są do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Manowie. Informacje te są sporządzane na podstawie decyzji o skierowaniu zakwalifikowanych osób do Domu oraz na podstawie pisemnej informacji otrzymywanej każdego miesiąca od pracowników Środowiskowego Domu Samopomocy, a następnie weryfikowane w oparciu o listy obecności. Kontrolujący poddali analizie prawidłowość danych w tym zakresie.

Miesiąc (stan na koniec miesiąca)	Miesiąc którego dotyczy transza	Aktualna liczba osób korzystających z usług ŚDS		Różnica (3-4)	Liczba miejsc uruchomionych w uzgodnieniu z Wojewodą
		Stwierdzona w oparciu o dokumenty źródłowe	Wykazana przez ŚDS		
1	2	3	4	5	6
31-12-2014	Styczeń	23	23	0	23
31-01-2015	Luty	23	23	0	23
28-02-2015	Marzec	23	23	0	23
31-03-2015	Kwiecień	23	23	0	23
30-04-2015	Maj	23	23	0	23
31-05-2015	Czerwiec	23	23	0	23
30-06-2016	Lipiec	23	23	0	23
31-07-2015	Sierpień	23	23	0	23
31-08-2015	Wrzesień	23	23	0	23
30-09-2015	Październik	23	23	0	23
31-10-2015	Listopad	23	23	0	23
30-11-2015	Grudzień	23	23	0	23

Liczba osób korzystających z usług Środowiskowego Domu Samopomocy w 2015 r. nie uległa zmianie. Stan na koniec każdego miesiąca wynosił 23 osoby. Kontrolujący ustalili, że w miejsce osób

które rezygnowały z usług Domu lub które zmarły kierowano decyzjami nowe osoby. Liczba osób posiadających decyzje kierujące do Domu według stanu na koniec miesiąca nie przekracza liczby miejsc w placówce uruchomionych w uzgodnieniu z Wojewodą.

(dowód: akta kontroli od str. 388 do 420)

4. Odpłatności za pobyt w Środowiskowym Domu Samopomocy

Weryfikacja decyzji o odpłatnościach za pobyt w Środowiskowym Domu Samopomocy

Zgodnie z art. 51 b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163 z późn. zm.), za usługi świadczone w ośrodkach wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi ustala się odpłatność w przypadku spełnienia przez nie kryteriów określonych w ww. ustawie. Kontrolujący dokonali analizy wszystkich decyzji o ustaleniu odpłatności za pobyt w Środowiskowym Domu Samopomocy w Manowie obowiązujących w 2015 r. (tj. 2 decyzje). Analizę przeprowadzono pod względem prawidłowości naliczenia kwoty odpłatności, terminowości uiszczania opłat przez uczestnika Domu oraz odprowadzenia z tego tytułu dochodów przez Gminę do budżetu państwa. Zweryfikowano również decyzje o ustaleniu bezpłatnego pobytu w Domu dla trzech losowo wybranych osób.

Stwierdzono, że decyzje zostały wydane prawidłowo, a kwoty należności naliczono zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163 z późn. zm.). Na podstawie wyciągów bankowych ustalono, że odpłatności za uczestnictwo w Domu były uiszczane w terminach określonych w decyzjach.

(dowód: akta kontroli od str. 421 do 433)

Odprowadzanie dochodów budżetu państwa i dokonywanie potrąceń

Kontrolujący dokonali również analizy prawidłowości i terminowości odprowadzania dochodów z tytułu odpłatności za pobyt w Domu przez Urząd Gminy na rzecz budżetu państwa za 2015 r. Uczestnicy Domu dokonują wpłat bezpośrednio na rachunek Urzędu Gminy. Ogółem w 2015 r. dochody w ramach rozdziału 85 203 paragraf 0830 Wpływy z usług wyniosły 1 724,96 zł, w tym potrącone na rzecz Urzędu Gminy 86,24 zł. Plan i wykonanie dochodów z ww. zakresu przedstawia tabela.

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	
				zł	%
852	85 203	0830	4 000,00	1 724,96	43,00%
OGÓŁEM			**4 000,00**	**1 725,96**	**43,00%**

(dowód: akta kontroli od str. 434 do 443)

W zakresie terminowości odprowadzania dochodów w ramach rozdziału 85 203 paragraf 0830 Wpływy z usług, stwierdzono że w jednym przypadku dochód w kwocie 75,87 zł (kwota po potrąceniu), który wpłynął na rachunek Urzędu Gminy w dniu 06 sierpnia 2015 r. został odprowadzony do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 24 sierpnia 2015 r., tj. niezgodnie z terminem określonym w art. 255 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.). Szczegółowy opis nieprawidłowości w podsumowaniu obszaru – zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości).

(dowód: akta kontroli od str. 444 do 445)

Kontrolujący ustalili, że Jednostka dokonywała należnych potrąceń od zrealizowanych dochodów w kwotach wynikających z art. 4 ust. 1, pkt 7 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2014 r, poz. 1115 z późn. zm.). Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

Dział	Rozdz.	Paragraf	Potrącenie dla JST	Ogółem dochody wykonane	Potrącenie dochodów przez Jednostkę			
					na rzecz ZUW		na rzecz JST	
					kwota	%	kwota	%
852	85203	0830	5,00%	1 724,96	1 638,72	95,00%	86,24	5,00%
RAZEM				**1 724,96**	**1 638,72**	**-**	**86,24**	**-**

Zweryfikowano również sprawozdanie Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał 2015 r. Dane wykazane w sprawozdaniu w części dotyczącej rozdziału 85203 są zgodne z ewidencją księgową.

(dowód: akta kontroli od str. 439 do 443)

5. Wydatkowanie środków dotacji

Struktura poniesionych wydatków

W 2015 r. Pomorska Fundacja „Jaś i Małgosia" otrzymała dotację na realizację zadania publicznego pod nazwą: Prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Manowie w kwocie ogółem 269 000,00 zł. W ciągu roku Fundacja otrzymała dodatkowe środki finansowe w kwocie 55 894,00 zł przyznane w ramach zmian w budżecie środków krajowych Wojewody Zachodniopomorskiego na 2015 r. Poniżej tabela przedstawiająca zwiększenia kwot dotacji w 2015 r.

Kwota przyznanej dotacji na 2015 r.	Zwiększenia kwot dotacji w ciągu roku	Całkowita kwota dotacji otrzymana w 2015 r.
269 000,00	55 894,00	324 894,00
Zmiany w ramach budżetu środków krajowych Wojewody Zachodniopomorskiego	44 260,00[1]	Zarządzenie nr 100/2015 z dn. 25.02.2015
	5 221,00	Zarządzenie nr 589/2015 z dn. 16.09.2015
	6 413,00	Zarządzenie nr 810/2015 z dn. 13.11.2015

[1] Zwiększenie środków dotacji wynikające z podniesienia średniej miesięcznej wojewódzkiej kwoty dotacji

Kontrolujący poddali analizie sposób w jaki Fundacja wydatkowała przyznane dodatkowe środki z dotacji:

- kwota 44 260,00 zł została poniesiona na wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem Środowiskowego Domu Samopomocy,
- kwota 5 221,00 zł została wydatkowana na zakup świetlówek i lamp, osprzęt do lamp, usługę instalacyjną oraz na zakup farby i sprzętu do malowania,
- kwota 6 413,00 zł została wydatkowana na wypłatę nagrody jubileuszowej dla pracownika Środowiskowego Domu Samopomocy.

W dniu 29 stycznia 2016 r. Pomorska Fundacja „Jaś i Małgosia" złożyła do Urzędu Gminy w Manowie Sprawozdanie z wykonania zadania publicznego na prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Manowie za 2015 r. Zgodnie z przedłożonym sprawozdaniem w trakcie realizacji zadania Fundacja poniosła wydatki w kwocie ogółem 326 727,14 zł, w tym wydatki pokryte z dotacji w kwocie 324 894,00 zł oraz wydatki ze środków własnych w kwocie 1 833,14 zł. Wykazy faktur i rachunków będących podstawą wydatkowania dotacji w 2015 r. stanowią załączniki do ww. sprawozdania.

(dowód: akta kontroli od str. 446 do 487)

Poniżej tabela przedstawiająca wydatki poniesione na realizację zadania z podziałem na wydatki merytoryczne oraz wydatki dotyczące obsługi zadania publicznego.

Rodzaj wydatków	Pokryte z dotacji	Pokryte ze środków własnych / innych źródeł	Razem
Koszty merytoryczne			
wyżywienie	15 873,02	13,14 [1]	15 886,16
chemia	2 390,47	0,00	2 390,47
artykuły na terapie	15 338,79	1 820,00 [2]	17 158,79
transport	9 435,47	0,00	9 435,47
wynagrodzenia	255 713,92	0,00	255 713,92
pozostałe	15 323,65	0,00	15 323,65
Koszty obsługi zadania			
obsługa księgowa	6 000,00	0,00	6 000,00
telefon / Internet	2 244,83	0,00	2 244,83
wywóz śmieci	174,96	0,00	174,96
opłata TV	19,90	0,00	19,90
opłata za wodę	767,79	0,00	767,79
opłata za prąd	0,00	0,00	0,00
opłata za gaz	313,00	0,00	313,00
opłata bankowa	393,60	0,00	393,60
Urząd Skarbowy	904,60	0,00	904,60
Razem	**324 894,00**	**1 833,14**	**326 727,14**

1) środki własne
2) środki z PFRON

Struktura wydatków poniesionych na funkcjonowanie Środowiskowego Domu Samopomocy wskazuje, że największe koszty dotyczą wynagrodzeń. Stanowią one **78,27%** ogółu wszystkich wydatków na zadanie.

Analiza poniesionych wydatków

Analizie poddano 100% wydatków poniesionych na realizację zadania polegającego na prowadzeniu Środowiskowego Domu Samopomocy w Manowie za 2015 r. W wyniku analizy stwierdzono nieprawidłowości w zakresie części poniesionych wydatków, które zostały szczegółowo opisane w podsumowaniu obszaru – zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli od str. 508 do 527 i od 529 do 531 i 535 do 538)

6. Prowadzenie ewidencji księgowej i dokumentacji źródłowej

Ewidencja księgowa

Zgodnie z § 6 ust. 1 zawartej umowy pomiędzy Urzędem Gminy Manowo a Pomorską Fundacją „Jaś i Małgosia" nr PR.Pow.1/2013 o powierzeniu realizacji zadania publicznego „Zleceniobiorca jest zobowiązany do prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej i ewidencji księgowej zadania publicznego, zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych. Z przedłożonej kontrolującym ewidencji księgowej konta 763-030 wynika, że uzyskane przez Fundację środki z dotacji na prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w 2015 r. wyniosły ogółem **324 894,00 zł**. Wydatki związane z prowadzeniem Domu w łącznej kwocie **326 714,49 zł** zostały zaksięgowane na koncie 500-100 DS-Pegaz Środowiskowy Dom Samopomocy. Wykazana na koncie 500-100 kwota wydatków poniesionych na Środowiskowy Dom Samopomocy jest wyższa od środków otrzymanej dotacji o **1 820,49 zł**. Powyższa różnica wynika z faktu, że zadanie publiczne w 2015 r. zostało sfinansowane nie tylko ze środków dotacji otrzymanej z Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego, ale również z innych źródeł. Struktura źródeł finansowania przedstawia się w następujący sposób:

- 324 894,00 zł dotacja z Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego (99,44 % ogółu poniesionych wydatków),
- 1 820,00 zł dotacja z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (0,55 % ogółu poniesionych wydatków),
- 0,49 zł środki własne (0,01 % ogółu poniesionych wydatków).

(dowód: akta kontroli od str. 539 do 546)

Wykazanie przez Fundację w ewidencji księgowej zadania publicznego wydatków pochodzących z innych źródeł niż dotacja z Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego jest niezgodne z charakterem umowy powierzenia realizacji zadania publicznego (szczegółowy opis nieprawidłowości w podsumowaniu obszaru – zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości).

(dowód: akta kontroli od str. 550 do 551)

Poszczególne wydatki poniesione zostały w formie przelewowej lub gotówkowej. Wydatki gotówkowe ewidencjonowano na koncie 101-100 Kasa ŚDS. Łączna kwota wydatków wykazana na tym koncie za 2015 r. wyniosła 60 332,42 zł. Księgowań dokonywano na podstawie zbiorczych zestawień faktur i rachunków gotówkowych pogrupowanych miesięcznie według rodzaju wydatków: artykuły spożywcze, terapia i pozostałe. Kontrolujący ustalili, że część faktur zaksięgowana na koncie 101-100 jako faktury gotówkowe zostało opłacone przelewem(szczegółowy opis nieprawidłowości w podsumowaniu obszaru – zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości).

(dowód: akta kontroli od str. 547 do 549 i od str. 552 do 585 i str. 532)

Ponadto w wyniku weryfikacji danych wykazanych w ewidencji księgowej (konto 500-100) z danymi wykazanymi w Sprawozdaniu częściowym za 2015 r. z wykonania zadania publicznego stwierdzono istnienie rozbieżności w koszcie całkowitym zadania w wysokości 12,65 zł (szczegółowy opis nieprawidłowości w podsumowaniu obszaru – zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości).

Faktury i rachunki

Kontrolujący poddali również analizie przedłożone do rozliczenia faktury i rachunki. Szczegółowy opis stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości w podsumowaniu obszaru).

(dowód: akta kontroli od str. 518 do 523 i od str. 586 do 589 oraz str. 534-535 i 555)

7. Rozliczenie dotacji

Rozliczenia dotacji dokonano na podstawie zweryfikowanych danych dotyczących liczby osób korzystających z usług Środowiskowego Domu Samopomocy mając na uwadze obowiązujące średnie miesięczne kwoty dotacji oraz przyznane zwiększenia środków na Dom.

Liczba osób korzystających z usług ŚDS wg stanu na ostatni dzień poprzedniego miesiąca		Średnia miesięczna kwota dotacji na jednego uczestnika w ŚDS	Wysokość dotacji wg wyliczeń (1x2)	Zwiększenia dotacji na wydatki bieżące	Wysokość dotacji przyznanej dla JST (3+4)
Miesiąc	1	2	3	4	5
I	23	975,00	22 425,00	-	22 425,00
II	23	975,00	22 425,00	-	22 425,00
III	23	1 135,00	26 105,00	7 360,00 (1	33 465,00
IV	23	1 135,00	26 105,00	-	26 105,00
V	23	1 135,00	26 105,00	-	26 105,00
VI	23	1 135,00	26 105,00	-	26 105,00
VII	23	1 135,00	26 105,00	5 221,00 (2	31 326,00
VIII	23	1 135,00	26 105,00	-	26 105,00
IX	23	1 135,00	26 105,00	-	26 105,00
X	23	1 135,00	26 105,00	-	26 105,00
XI	23	1 135,00	26 105,00	-	26 105,00
XII	23	1 135,00	26 105,00	6 413,00 (3	32 518,00
Suma			**305 900,00**	**18 994,00**	**324 894,00**

(1 Zwiększenie środków dotacji o kwotę 7 360,00 zł wynikające z wyrównania kwoty dotacji za miesiąc styczeń i luty 2015 r. w związku z podniesieniem średniej miesięcznej kwoty dotacji na uczestnika ŚDS (Zarządzenie Wojewody Zachodniopomorskiego nr 100/2015 z dnia 25 lutego 2015 r.).

(2 Zwiększenie środków dotacji o kwotę 5 221,00 zł wynikające z oszczędności w budżecie (Zarządzenie Wojewody Zachodniopomorskiego nr 589/2015 z dnia 16 września 2015 r.)

(3 Zwiększenie środków dotacji o kwotę 6 413,00 zł wynikające z oszczędności w budżecie (Zarządzenie Wojewody Zachodniopomorskiego nr 810/2015 z dnia 13 listopada 2015 r.)

Poniższa tabela przedstawia porównanie dotacji należnej z dotacją, która została przekazana do Urzędu Gminy w Manowie.

Rodzaj wydatku	Dotacja należna	Dotacja przekazana	Różnica
Wydatki bieżące	324 894,00	324 894,00	0,00
Wydatki inwestycyjne	0,00	0,00	0,00
Ogółem	**324 894,00**	**324 894,00**	**0,00**

Z przedłożonej ewidencji księgowej konta 500-100 wynika, że środki przyznanej dotacji wykorzystano w kwocie 324 894,00 zł.

8. Zgodność sprawozdania Rb-50 z ewidencją księgową w części dotyczącej rozdziału 85203

W wyniku analizy rocznego sprawozdania Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego za 2015 r. stwierdzono, że dane wykazane w sprawozdaniu w części dotyczącej rozdziału 85203 Ośrodki wsparcia - Środowiskowe Domy Samopomocy są zgodne z ewidencją księgową.

(dowód: akta kontroli od str. 175 do 186)

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

Ad 2. Udzielenie dotacji Gminie i przekazanie do Fundacji prowadzącej Środowiskowy Dom Samopomocy w Manowie

Zgodnie z Aneksem nr 5 z dnia 30 grudnia 2014 r. do Umowy o powierzenie realizacji zadania publicznego zleceniodawca tj. Urząd Gminy w Manowie zobowiązał się do przekazywania transz dotacji przyznanej na 2015 r. do 30-tego dnia każdego miesiąca (w lutym do 29-tego), a w grudniu do 15-tego dnia miesiąca. W wyniku przeprowadzonej analizy ustalono, że Jednostka przekazała część transzy dotacji niezgodnie z terminami określonymi w Umowie:

- transza z dnia 11 września 2015 r. w wysokości 26 105,00 zł przekazana do Fundacji w dniu 05 października 2015 r. zamiast do 30 września 2015 r. (tj. 5 dni po terminie),
- transza z dnia 17 września 2015 r. w wysokości 5 221,00 zł przekazana do Fundacji w dniu 05 października 2015 r. zamiast do 30 września 2015 r. (tj. 5 dni po terminie),
- transza z dnia 25 listopada 2015 r. w wysokości 5 221,00 zł przekazana do Fundacji w dniu 03 grudnia 2015 r. zamiast do 30 listopada 2015 r. (tj. 3 dni po terminie).

Informację o przyczynach powyższej nieprawidłowości przedłożyła Pani Monika Cholewa Zastępca Skarbnika Gminy: *„W związku z przekazaniem do ŚDS Pegaz w Manowie dotacji za miesiąc wrzesień 2015 roku (wpłynęła do UG 11.09.2015) dopiero w październiku 2015 roku informuję, że w okresie tym przebywałam na urlopie, co spowodowało opóźnienie w przekazaniu dotacji. Natomiast dotacja w wysokości 5 221,00 zł, która wpłynęła 25.11.2015 roku została przekazana 03.12.2015 roku w wyniku niedopatrzenia."*

Skutkiem powyższej nieprawidłowości było utrudnienie realizacji zadania publicznego, polegającego na prowadzeniu Środowiskowego Domu Samopomocy, które zgodnie z zawartą umową powinno być w całości finansowane ze środków dotacji.

(dowód: akta kontroli od str. 383 do 387)

Ad 4. Odpłatności za pobyt w Środowiskowym Domu Samopomocy

Stwierdzono, że w jednym przypadku dochód z tytułu odpłatności za pobyt w Środowiskowym Domu Samopomocy w kwocie 75,87 zł (kwota po potrąceniu), który wpłynął na rachunek Urzędu Gminy w dniu 06 sierpnia 2015 r. został odprowadzony do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 24 sierpnia 2015 r., tj. niezgodnie z terminem określonym w art. 255 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.). Dochód w powyższej kwocie powinien zostać odprowadzony do budżetu państwa w terminie do 15 dnia sierpnia 2015 r. (opóźnienie wynosi 9 dni).

W związku z powyższym zwrócono się do Wójta Gminy z pytaniem o przyczynę odprowadzenia tego dochodu po terminie. Na powyższą okoliczność odpowiedzi udzieliła Pani Inspektor Jadwiga Szejbach: *„Dotyczy: nieterminowego odprowadzenia dochodów z tytułu usług ośrodka wsparcia za rok 2015 w miesiącu sierpień dnia 24.08.2015 r. na kwotę 75,87 z powodu urlopu wypoczynkowego, co spowodowało przekazanie w późniejszym terminie."* Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 168 j.t.) nieprzekazanie w terminie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa wypełnia znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych. Jednak z uwagi na to, że kwota 75,87 zł, którą Urząd Gminy był zobowiązany przekazać do dnia 15 sierpnia 2015 r. nie przekracza kwoty minimalnej określonej w art. 26 ust. 3 Ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 168 j.t.) czyn ten nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

Skutkiem stwierdzonej nieprawidłowości było zaniżenie odprowadzonych dochodów budżetu państwa o kwotę 75,87 zł z w okresie pomiędzy terminem na przekazanie środków a datą ich odprowadzenia na rachunek budżetu państwa. Nieprawidłowość wystąpiła jednokrotnie.

(dowód: akta kontroli od str. 444 do 445)

Ad 5. Wydatkowanie środków dotacji

W wyniku analizy poniesionych wydatków z dotacji na prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- Upomnienie Naczelnika II Urzędu Skarbowego w Koszalinie z dnia 19 lutego 2015 r. na kwotę 904,60 zł z tytułu nieterminowego uregulowania należności publicznoprawnej

Jak wynika ze sprawozdania z realizacji zadania publicznego oraz ewidencji księgowej za 2015 r. do rozliczenia przyjęto wydatek w kwocie 904,60 zł, który został poniesiony na podstawie Upomnienia

Naczelnika II Urzędu Skarbowego w Koszalinie nr UP965/15 z dnia 19 lutego 2015 r. w związku z zaległością wobec Urzędu Skarbowego dotyczącego deklaracji PIT – 4 za 2014 r. Kontrolujący zwrócili się z zapytaniem o przyczynę rozliczenia ww. wydatku ze środków przyznanej dotacji. Uzyskano następującą odpowiedź: *„W 2014 r. pomyłkowo dokonano przelewu na ZUS zamiast na US. Urząd Skarbowy w 2015 r. upomniał się o zaległy podatek, który uregulowano. Zaksięgowano jako koszt roku 2015. W kwietniu 2016 roku po kontroli ZUS – u okazało się, że występuje nadpłata , którą pomniejszono w przelewie składek w miesiącu kwietniu 2016 r. Nadpłata ta będzie zaksięgowana w roku 2016 jako przychód (...).”* Pismem z dnia 04 października 2016 r. Fundacja udzieliła dodatkowego wyjaśnienia z którego wynika, że: *„Pismem Urzędu Skarbowego z dnia 19.02.2015 r. zostaliśmy powiadomieni o braku wpłaty podatku dochodowego od wynagrodzeń za miesiąc 06.2014 r. (zał. Nr 1) (...).”* Zgodnie z Załącznikiem nr 1 tj. upomnieniem Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w Koszalinie, na kwotę 904,60 zł składała się kwota zaległego podatku za czerwiec 2014 r. w wysokości 850,00 zł, odsetki za nieterminowe uregulowanie należności w kwocie 43,00 zł oraz koszty upomnienia w wysokości 11,60 zł.

Obowiązkiem każdego pracodawcy zatrudniającego pracowników jest obliczanie, pobieranie i opłacanie zaliczek na podatek dochodowy od wypłacanych wynagrodzeń. Zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r., poz. 613 j.t.) „Płatnikiem jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, obowiązana na podstawie przepisów prawa podatkowego do obliczenia i pobrania od podatnika podatku i wpłacenia go we **właściwym terminie** organowi podatkowemu.” W wyniku błędnego przekazania zaległości podatkowej tj. na konto Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Fundacja będąca Płatnikiem podatku nie dokonała uregulowania tego zobowiązania w terminie na konto Urzędu Skarbowego. W związku powyższym w 2015 r. poniosła dodatkowe wydatki w postaci odsetek za nieterminowe uregulowanie należności oraz kosztów upomnienia. Kwotę zaległości podatkowych wraz z odsetkami i kosztami upomnienia Fundacja „Jaś i Małgosia” pokryła z dotacji przyznanej na realizację zadania publicznego w 2015 r.

Zgodnie z § 2 ust. 1 umowy nr PR.Pow.1/2013 o powierzenie realizacji zadania publicznego z dnia 18 grudnia 2012 r. na „Prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Manowie” zawartej pomiędzy Gminą Manowo a Fundacją „Jaś i Małgosia”: „Termin zadania publicznego ustala się od dnia 01 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2017 r. Ponadto § 3 Umowy określa m.in., że „Zleceniodawca zobowiązuje się do przekazania na realizację zadania publicznego w 2013 r. kwotę dotacji w wysokości 263 000, zł (…)” oraz że „(..) dotacja na kolejne lata realizacji zadania zostanie przekazana aneksem do niniejszej umowy (…)”. Należy mieć również na uwadze, że dotacja na zadania związane z funkcjonowaniem Środowiskowych Domów Samopomocy jest przekazywana w ramach ustawy budżetowej państwa na dany rok. Zgodnie z art. 109 ust. 1, 3 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.) ustawa budżetowa jest podstawą gospodarki finansowej państwa w danym roku budżetowym oraz jest uchwalana na okres roku budżetowego. Natomiast rokiem budżetowym jest rok kalendarzowy.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że dotacja w ramach rozdziału 85203, którą Gmina przekazuje do Fundacji na realizację zadania publicznego, może być wydatkowana tylko na wydatki

bieżące dotyczące danego roku rozliczeniowego. W związku z tym wydatek poniesiony przez Fundację „Jaś i Małgosia", który dotyczył należności podatkowej za 2014 r. i wynikał z błędnego przekazania kwoty należnego podatku, nie stanowi wydatku związanego z realizacją bieżących zadań, a zatem nie jest możliwy do sfinansowania z dotacji za 2015 r.

W świetle przytoczonych faktów kwotę 850,00 zł (z tytułu należności publicznoprawnej za 2014 r.) należy uznać za kwotę dotacji pobranej w nadmiernej wysokości. Natomiast kwotę 54,60 zł (z tytułu odsetek od nieterminowego uregulowania należności publicznoprawnej w wysokości 43,00 zł oraz kosztów upomnienia w wysokości 11,60 zł) należy uznać za kwotę dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem.

Zgodnie z art. 169 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 t.j.) dotacje udzielone z budżetu państwa wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem lub pobrane w nadmiernej wysokości podlegają zwrotowi do budżetu państwa.

(dowód: akta kontroli od str. 508 do 527)

- Faktura nr 10642015001074 z dnia 12 września 2015 r. na kwotę 89,91 zł (zakup plecaków na imprezę planowaną w 2016 r.)

Kontrolujący zwrócili się z zapytaniem czego dotyczył powyższy zakup. Z odpowiedzi Pani Ludmiła Kupczyk Zastępcy Dyrektora Pomorskiej Fundacji „Jaś i Małgosia" wynika, że: *„Dziewięć plecaków zakupionych 12.09.2016 r. za kwotę 89,91 zł Fv 10642015001074 zostały przekazane jako nagrody za I miejsce w V Zmaganiach Sportowych o Puchar Pegaza w czerwcu 2016 r. Oświadczam, że 9 niepełnosprawnych z 80 zostało nagrodzonych kolorowymi plecakami o łącznej wartości 89,91 zł."* W wyniku analizy faktury dotyczącej zakupu ww. plecaków należy stwierdzić, iż wydatek ten poniesiony został 12 września 2015 r., natomiast organizacja imprezy pt. "V Zmagania Sportowe o Puchar Pegaza" odbyła się w czerwcu 2016 r. W związku z powyższym nie można uznać, że poniesienie wydatku na zakup plecaków w 2015 r. z przeznaczeniem na nagrody w 2016 r. mieści się w kategorii wydatków związanych z bieżącą działalnością.

Należy mieć na uwadze, że dotacja celowa na prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy jest dotacją przyznawaną na zadania zrealizowane w roku, na którym została przyznana. Ponadto w paragrafie 3 punkt 5 zawartej umowy nr PR.Pow.1/2013 z dnia 18 grudnia 2012 r. o powierzenie zadania wskazano, że dotacja na kolejne lata realizacji zadania zostanie przekazana aneksem do niniejszej umowy oraz pod warunkiem zabezpieczenia przez Radę Gminy Manowo środków na ten cel. W związku z tym poniesienie wydatku z dotacji przyznanej na 2015 r. na zadanie, którego realizacja planowana jest na 2016 r. nie znajduje uzasadnienia.

Kwotę 89,91 zł należy zatem uznać za kwotę dotacji pobranej w nadmiernej wysokości i zgodnie z art. 169 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 t.j.) podlega ona zwrotowi do budżetu państwa.

(dowód: akta kontroli str. 527 i od str. 518 do 523)

- Zestaw paragonów z dnia 31 stycznia 2015 r. na kwotę 101,75 zł
- Zestaw paragonów z dnia 31 lipca 2015 r. na kwotę 205,64 zł
- Zestaw paragonów z dnia 27 listopada 2015 r. na kwotę 91,10 zł.

W związku z wykazaniem przez Fundację do rozliczenia dotacji na Środowiskowy Dom Samopomocy paragonów za zakupy dokonane w sklepach z odzieżą używaną na kwotę ogółem 398,49 zł kontrolujący zwrócili się z pytaniem o przyczynę przedłożenia ich do rozliczenia dotacji. Uzyskano następujące wyjaśnienie: *„Wydatki dokonane wg zestawień paragonowych zostały dokonane przez podopiecznych jako zadanie pt. „trening ekonomiczny – samodzielne wyszukiwanie materiałów na prace krawieckie. Ta forma zadania pozwoliła naszym niepełnosprawnych pozwoliła samodzielnie sporządzić projekt zadania oraz dokonać wyboru materiału, struktury oraz wielkości potrzebnych materiałów do jego wykonania. Za bardzo skomplikowane byłoby tłumaczenie naszym podopiecznym zakupu na fakturę lub rachunek więc ograniczono się do paragonów."*

Zgodnie z § 6 ust. 1 Umowy nr PR.Pow1/2013 o powierzenie realizacji zadania publicznego „Zleceniobiorca jest zobowiązany do prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej i ewidencji księgowej zadania publicznego, zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr. 152, poz. 1223, z późn. zm.), w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych." Według art. 22 ust 1 ww. ustawy dowody księgowe powinny być rzetelne, to jest zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, kompletne, zawierające co najmniej dane określone w art. 21 cytowanej ustawy.

W art. 21 ust. 1 pkt 2 określono natomiast, że dowody księgowe muszą zawierać co najmniej określenie stron operacji tzn. ich nazwy i adresy. Paragony przedłożone do rozliczenia dotacji na realizację zadania publicznego nie spełniają warunków określonych w art. 21 i art. 22 ustawy o rachunkowości gdyż nie zawierają informacji o nazwie i adresie nabywcy, nie mniej jednak wydatki poniesione na ich podstawie są związane z realizacją zadania.

(dowód: akta kontroli od str. 529 do 531 i od str. 518 do 523)

- Faktura nr 0/0(028)0006/236013 z dnia 24 sierpnia 2015 r. na kwotę 57,16 zł (kwota zaksięgowana: 60,16 zł)

W wyniku analizy powyższego dokumentu oraz ewidencji księgowej stwierdzono, że do rozliczenia dotacji przyjęto kwotę 60,16 zł, zamiast kwoty 57,16 zł na którą rzeczywiście opiewała ww. faktura.

W związku z powyższym zwrócono się z pytaniem o przyczynę rozliczenia wyższej kwoty. Z otrzymanego wyjaśnienia wynika, że: *„Faktura nr 0/0(028)0006/236013 z dnia 24.08.2015 r. z kwotą*

57,16 zł została pomyłkowo zaksięgowana w wysokości 60,16 zł. Przez nieuwagę zasugerowałam się rubryką „Zapłacono gotówką" a nie „Kwota do zapłaty."

Zgodnie z paragrafem 6 punkt 1 zawartej umowy nr PR.Pow.1/2013 z dnia 18 grudnia 2012 r. o powierzenie zadania Zleceniobiorca jest zobowiązany do prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej i ewidencji księgowej zadania publicznego zgodnie z ustawą o rachunkowości, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że kwota wydatków przyjęta do rozliczania dotacji w wysokości 60,16 zł jest niezgodna z kwotą rzeczywiście poniesionych wydatków tj. w kwocie 57,16 zł. Błędnie zaksięgowana faktura została ujęta w zestawieniu wydatków gotówkowych nr 23/2015.

Kwotę 3,00 zł należy zatem uznać za kwotę dotacji pobranej w nadmiernej wysokości i zgodnie z art. 169 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 t.j.) podlega ona zwrotowi do budżetu państwa.

(dowód: akta kontroli str. 535 i od str. 518 do 523)

- Faktura FS-1349/12/15/E z dnia 21 grudnia 2015 r. na kwotę 199,00 zł (zakup fototapety)

Kontrolujący zwrócili uwagę na fakt, iż nabywcą określonym na ww. fakturze jest osoba fizyczna tj. Pani Miłka Kupczyk. W związku z powyższym zwrócono się z pytaniem o podstawę rozliczenia zakupu fototapety ze środków dotacji. Kontrolujący otrzymali następującą odpowiedź: *„Natychmiast po informacji od zespołu kontrolującego dotyczącej fv Fs-1349/12/15/E z 21.12.2015 r. o błędnym zapisie nabywcy towaru – fototapeta zakupiona przez portal Allegro – jako Miłka Kupczyk skontaktowałam się z firmą sprzedająca i poprosiłam o wystawienie noty korygującej do wyżej wymienionej FV. Procedura ta wymaga czasu (wysyłanie formularzy za pomocą tradycyjnej poczty), jednak mam nadzieję, że w okresie 14 dni zostanie to skorygowane. Błąd wynikł z tego, że Miłka Kupczyk posiada konto na Allegro jako osoba fizyczna i mimo prośby o wystawienie Fv sprzedający wpisał osobę fizyczną i nie dostrzeżono pomyłki."*

W świetle przytoczonych okoliczności należy stwierdzić, że na dzień kontroli do rozliczenia dotacji na realizację zadania publicznego przedłożono fakturę za zakup fototapety w kwocie 199,00 zł której nabywcą była osoba fizyczna. Zgodnie z art. 22 ust 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330, z późn. zm.), dowody księgowe powinny być rzetelne, to jest zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, kompletne, zawierające co najmniej dane określone w art. 21. W art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy określono natomiast, że dowody księgowe muszą zawierać co najmniej m.in. określenie stron operacji tzn. ich nazwy i adresy. Przedmiotowa faktura nie zawierała danych które wskazywałyby, iż nabywcą towaru jest Pomorska Fundacja „Jaś i Małgosia".

Dopiero po przeprowadzeniu czynności kontrolnych kontrolującym przedłożono notę korygującą do faktury nr FS-1349/12/15/E. Przedmiotowy dokument nie posiadał numeru ani daty jego

sporządzenia, zmieniał natomiast treść w części dotyczącej odbiorcy na dane Pomorskiej Fundacji Jaś i Małgosia. Zgodnie art. 106 k ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 j.t.) nabywca towaru lub usługi, który otrzymał fakturę zawierającą pomyłki, może wystawić fakturę nazywaną notą korygującą. Natomiast zgodnie z art. 106 k, ust. 3, pkt. 1 - 2 ww. ustawy, faktura o której mowa w art. 106, ust. 1, powinna zawierać wyrazy „Nota korygująca", numer kolejny i datę jej wystawienia. **Nota korygująca przesłana przez Fundację „Jaś i Małgosia" nie spełnia tego obowiązku.** Jednocześnie należy zwrócić uwagę, iż pomimo, że ustawodawca nie określa terminu w którym można dokonać korekty faktury poprzez wystawienie noty korygującej, to na dzień złożenia sprawozdania z realizacji zadania oraz na dzień kontroli Jednostka do rozliczenia dotacji na 2015 r. przedłożyła fakturę z której nie wynikało że wydatek został poniesiony przez Fundację, realizującą dotowane zadanie publiczne.

Pomimo nieprawidłowego udokumentowania ww. wydatku, ustalono na podstawie otrzymanej informacji, że zakup fototapety był związany z realizacją zadania publicznego, polegającego na prowadzeniu Środowiskowego Domu Samopomocy.

(dowód: akta kontroli od str. 536 do str. 538 i od str. 518 do 523)

Podsumowanie w zakresie wydatkowania dotacji

Mając na uwadze dokonane ustalenia stwierdzono, że w ramach przekazanej dla Gminy Manowo dotacji na funkcjonowanie Środowiskowego Domu Samopomocy w kwocie 324 894,00 zł:

- wydatki rozliczające dotacje wynoszą: **323 896,49 zł**;
- wydatki nie przyjęte do rozliczenia dotacji to:
  - **850,00 zł** (UP965 z dnia 19 lutego 2015 r.): wydatek dotyczący uregulowania zaległości z tytułu należności publicznoprawnej za 2014 r., stanowiący kwotę dotacji pobranej w nadmiernej wysokości,
  - **89,91 zł** (faktura nr 10642015001074 z dnia 12 września 2015 r.): wydatek dotyczący zakupu plecaków przeznaczone na nagrody wydane w 2016 r., stanowiący kwotę dotacji pobranej w nadmiernej wysokości,
  - **3,00 zł** kwota wynikająca z błędnego zaksięgowania wydatku dotyczącego faktury nr 0/0(028)0006/236013 z dnia 24 sierpnia 2015 r., stanowiąca kwotę dotacji pobranej w nadmiernej wysokości,
  - **54,60 zł** (UP 965/15 z dnia 19 lutego 2015 r.): koszty upomnienia i odsetki od nieterminowego uregulowania należności publicznoprawnej za 2014 r., stanowiący kwotę dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem.

W związku z powyższym kwota dotacji pobranej w nadmiernej wysokości wynosi ogółem: 942,91 zł a kwota dotacji wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem wynosi ogółem 54,60 zł. Odsetki od dotacji nalicza się począwszy od dnia przekazania z budżetu państwa dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem; stwierdzenia nieprawidłowego naliczenia dotacji. Za dzień stwierdzenia uznaje się dzień odebrania Wystąpienia pokontrolnego.

Skutkiem powyższych nieprawidłowości było pobranie przez Jednostkę dotacji w nadmiernej wysokości oraz wydatkowanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem.

Ad 6. Prowadzenie ewidencji księgowej i dokumentacji źródłowej

Kontrolujący ustalili, że część faktur zaksięgowana na koncie 101-100 jako faktury gotówkowe zostało opłacone przelewem, np.:

- faktura nr FS 103/2015 z dnia 03 marca 2015 r. na kwotę 92,45 zł,
- rachunek nr 80/MP/2015 z dnia 31 marca 2015 r. na kwotę 60,00 zł,
- faktura nr 3540/2015 z dnia 06 maja 2015 r. na kwotę 303,20 zł,
- faktura nr 127/G/2015 z dnia 22 maja 2015 r. na kwotę 1 120,00 zł (w tym z dotacji 260,00 zł),
- faktura nr 259/G/2015 z dnia 15 października 2015 r. na kwotę 1 368,00 zł. (w tym z dotacji 408,00 zł),
- faktura nr 73/2015 z dnia 14 października 2015 r. na kwotę 500,00 zł.

Na powyższą okoliczność wyjaśnień udzieliła Pani Ludmiła Kupczyk Zastępca Dyrektora Pomorskiej Fundacji „Jaś i Małgosia": *„W momencie sporządzania raportów kasowych, nie zawsze można określić na podstawie wystawionego dowodu zakupu faktycznej formy dokonanej zapłaty tego dokumentu. Mogło się zdarzyć, iż sporadycznie zostały ujęte takie dokumenty w raporcie kasowym. Odpowiednio w raporcie bankowym zapłata takiego dokumentu została zaksięgowana na obciążenie konta osobistego Pani Ludmiły Kupczyk. Obrót środkami pieniężnymi ŚDS obciąża w całości Panią Ludmiłę Kupczyk."* Ponadto: *„ŚDS nie posiada opracowanych specjalnych procedur dotyczących obrotu gotówkowego, bowiem nie są zatrudniane dodatkowe osoby mające styczność ze środkami pochodzącymi z dotacji poza koordynatorem Panią Ludmiłą Kupczyk, która w pełni odpowiada za gospodarkę finansową w ŚDS. W ŚDS Pani Ludmiła Kupczyk jest jedyną osobą pobierającą środki z dotacji oraz dokonującą zakupów (wydatków) z tej dotacji. ŚDS nie zatrudnia osoby pełniącej funkcję kasjera czy innych osób mających styczność ze środkami z dotacji. Bezcelowe opracowywanie jest specjalnych procedur przez koordynatora dla osoby odpowiedzialnej za środki finansowe skoro jest to ta sama osoba, która i tak ponosi wszelką odpowiedzialność w tym zakresie."*

Wyodrębnione w ewidencji księgowej konto 101-100 Kasa ŚDS powinno służyć do ewidencjonowania obrotu gotówkowego. Księgowanie na ww. koncie faktur i rachunków opłaconych w formie przelewu jest niezgodne z art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330, z późn. zm.) zgodnie z którym „Księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty." Należy również zwrócić uwagę, że zbiorcze zestawienia faktur i rachunków gotówkowych na podstawie których dokonywano zapisów na koncie 100 nie spełniają cech prawidłowo sporządzonych raportów kasowych. np.:

- w zestawieniu nr 09/2015 poszczególne dowody zostały ujęte niechronologicznie

i dotyczą 3 różnych miesięcy;

- w zestawieniu nr 12/2015 poszczególne dowody zostały ujęte niechronologicznie;
- w zestawieniu nr 24/2015 poszczególne dowody zostały ujęte niechronologicznie.

Ponadto na zestawieniach stwierdzono również niezaparafowane skreślenia i poprawki.

(dowód: akta kontroli od str. 547 do 549 i od str. 552 do 585 i str. 532)

Stwierdzona nieprawidłowość skutkowała wykazaniem w ewidencji księgowej zadania operacji gospodarczych niezgodnie z ich faktycznym przebiegiem.

Ponadto w wyniku weryfikacji danych wykazanych w ewidencji księgowej (konto 500-100) z danymi wykazanymi w Sprawozdaniu częściowym za 2015 r. z wykonania zadania publicznego stwierdzono istnienie rozbieżności w koszcie całkowitym zadania w wysokości 12,65 zł.

Źródło finansowania	Wykazane wydatki:		
	ewidencja księgowa	sprawozdanie	różnica
środki z dotacji	324 894,00	324 894,00	0,00
PFRON	1 820,00	1 820,00	0,00
środki własne	0,49	13,14	12,65
ogółem	**326 714,49**	**326 727,14**	**12,65**

W wyniku stwierdzonej nieprawidłowości Fundacja przekazała odbiorcom Sprawozdania błędną informację o źródłach, z których sfinansowano wydatki na prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy.

Faktury i rachunki

Ponadto kontrolujący ustalili, że na fakturach nr:

- 127/G/2015 z dnia 22 maja 2015 r. na kwotę 1 120,00 zł,
- 115861 z dnia 10 listopada 2015 r. na kwotę 53,42 zł

brakuje opisu potwierdzającego jaka kwota dotacji została rozliczona na podstawie poniesionego wydatku. Z informacji udzielonej przez Zastępcę Dyrektora Pomorskiej Fundacji „Jaś i Małgosia" wynika, że: *„Dwie faktury (...) faktycznie zostały nie uzupełnione o wpis dotyczący podania wydatkowania kwoty pochodzącej z dotacji. Jest to moje przeoczenie, które natychmiast zostanie usunięte."*

Przedłożone kontrolującym faktury i rachunki nie zawierają również potwierdzenia sprawdzenia

pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzenie do wypłaty przez osobę uprawnioną, co jest niezgodne z art. 21 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330, j.t.).

Skutkiem powyższej nieprawidłowości było rozliczenie przedmiotowej dotacji na podstawie faktur i rachunków niespełniających wymogów wynikających z art. 21 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330, j.t.).

(dowód: akta kontroli od str. 518 do 523 oraz 534 i 555)

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień:

Ad 6. Prowadzenie ewidencji księgowej i dokumentacji źródłowej

Faktury i rachunki

Kontrolujący poddali również analizie przedłożone do rozliczenia faktury i rachunki. Stwierdzono m.in., że na części dokumentów brakuje opisu wskazującego, że wydatek został poniesiony w związku z realizacją zadania dotyczącego funkcjonowania Środowiskowego Domu Samopomocy:

- faktura nr 546/1308/15 z dnia 09 stycznia 2015 r. na kwotę 238,43 zł, (zakup paliwa),
- faktura nr 662/1345/15 z dnia 16 stycznia 2015 r. na kwotę 325,18 zł (zakup paliwa),
- faktura nr 433301415/07/15 z dnia 30 lipca 2015 r. na kwotę 39,70 zł (zakup m.in. artykułów spożywczych),
- faktura nr 0/0(028)0006/236013 z dnia 24 sierpnia 2015 r. na kwotę 57,16 zł (zakup artykułów biurowych),
- faktura nr 138/SKL/2015 z dnia 14 września 2015 r. na kwotę 70,55 zł (zakup materiałów ozdobnych).

Koordynator Środowiskowego Domu Samopomocy wyjaśnił, że: *„Faktury (...) faktycznie zostały podpieczętowane i podpisane natomiast nie opisane. Jest to niestety moje przeoczenie, które natychmiast zostanie usunięte."*

(dowód: akta kontroli od str. 518 do 523 i od str. 586 do 589 oraz str. 535)

Skutkiem powyższego uchybienia był brak opisu na fakturach.

Ocena obszaru kontroli	Prawidłowość wydatkowania i rozliczenia dotacji celowej otrzymanej w 2015 r. na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w dziale 852 Pomoc społeczna, rozdział 85 203 Ośrodki wsparcia - Środowiskowe Domy Samopomocy oraz prawidłowość odprowadzania dochodów budżetu państwa związanych z realizacją ww. zadań. ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami.**
Wpis do książki kontroli	Nr 4/2016
Podsumowanie ustaleń w podmiocie kontrolowanym	Obszar kontroli: **Nr 1** Prawidłowość wydatkowania i rozliczenia dotacji otrzymanej w 2015 r. na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w dziale 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80101, 80110, 80132 i 80150 § 2010 z przeznaczeniem na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe **stwierdzono nieprawidłowości polegające na:** – wykazaniu błędnych danych w Sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych za 2015 r. z danymi wykazanymi w ewidencji księgowej w rozdziale 80101 i 80110 w kwocie ogółem 476,58 zł. **Nr 2** Prawidłowość wydatkowania i rozliczenia dotacji otrzymanej w 2015 r. na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w dziale 852 Pomoc społeczna, rozdział 85 212 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, przeznaczonej na świadczenia z funduszu alimentacyjnego **nie stwierdzono nieprawidłowości.** **Nr 3** Prawidłowość wydatkowania i rozliczenia dotacji otrzymanej w 2015 r. na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w dziale 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80101, 80110, 80132 i 80150 § 2010 z przeznaczeniem na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe **stwierdzono nieprawidłowości polegające na:** – przekazanie 3 transz dotacji przez Gminę do Fundacji realizującej zadanie niezgodnie z terminami określonymi w Umowie o powierzeniu zadania, – pobraniu dotacji w nadmiernej wysokości w kwocie ogółem **942,91 zł**, – wydatkowaniu dotacji niezgodnie z przeznaczeniem w kwocie

	ogółem: **54,60 zł**, – odprowadzeniu dochodu budżetu państwa w kwocie **75,87 zł** niezgodnie z terminem określonym w art. 255 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), – prowadzeniu ewidencji księgowej zadania publicznego niezgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330, j.t.), w części dotyczącej obrotu gotówkowego, – przedłożeniu dowodów księgowych nie spełniających wymogów określonych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330, j.t.). **Ponadto stwierdzono uchybienia polegające na:** – nieopisaniu części faktur i rachunków przedłożonych do rozliczenia środków dotacji.
Zalecenia	1. Dokonać zgodnie z art. 169 ustawy o finansach publicznych zwrotu dotacji przeznaczonej na funkcjonowanie Środowiskowego Domu Samopomocy: a. pobranej w nadmiernej wysokości w kwocie 942,91 zł (850 zł + 89,91 zł + 3 zł) wraz z odsetkami naliczonymi począwszy od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, b. wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem (wydatek poniesiony w dniu 24.02.2015 r.) w wysokości 54,60 zł wraz z odsetkami naliczonymi począwszy od dnia przekazania z budżetu państwa II transzy środków dotacji tj. 16.02.2015 r. 2. Sporządzać sprawozdanie Rb50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami przestrzegając zapisu § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 119 ze zm.). 3. Przekazywać dotację na zadanie związane z funkcjonowaniem Środowiskowego Domu Samopomocy w terminach określonych w umowie o powierzeniu zadania, zawartej z podmiotem realizującym przedmiotowe zadanie. 4. Odprowadzać dochody budżetu państwa w terminach określonych w art. 255 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.). 5. Ponosić środki z dotacji w ramach zadania związanego

	z funkcjonowaniem Środowiskowego Domu Samopomocy tylko na wydatki bieżące. 6. Nie regulować ze środków dotacji celowej przyznanej na Środowiskowy Dom Samopomocy odsetek i upomnień za nieterminowe regulowanie zobowiązań. 7. Nie regulować ze środków dotacji celowej przyznanej na dany rok wydatków za zadania, które zostały zrealizowane w latach poprzednich. 8. Prawidłowo dokumentować wydatki ponoszone ze środków dotacji celowej przyznanej na funkcjonowanie Środowiskowego Domu Samopomocy. 9. Wykazywać w ewidencji księgowej wydatki ze środków dotacji w kwotach wydatków faktycznie poniesionych. 10. Prowadzić ewidencję księgową oraz dokumentację finansową zadania związanego z prowadzeniem Środowiskowego Domu Samopomocy zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r. poz. 330, z późn. zm.), w szczególności mając na uwadze zapisy art. 21, 24 przywołanej ustawy. 11. Opisywać faktury i rachunki dokumentujące poniesienie wydatków ze środków dotacji celowej przyznanej na funkcjonowanie Środowiskowego Domu Samopomocy.
Pouczenie	Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. O sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości, proszę powiadomić mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.
Podpis kierownika jednostki kontrolującej	wz. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO Marek Subocz WICEWOJEWODA